

تشریح

مسمومیت با مونواکسیدکربن یا گاز گرفتگی، مسمومیتی است که به خاطر تنفس گاز خطرناک مونوکسیدکربن ایجاد میشود. این مسمومیت که به وسیله انواع وسایل گازسوز از جمله بخاری، آبگرمکن، پیکنیک و حتی زغال ایجاد میشود، اغلب در زمستان دیده میشود. به این دلیل که اگر دودکش یا تهویه یک مکان مسدود باشد، گاز مونوکسیدکربن منتشرشده از وسایل مذکور امکان خروج نییابد، در محیط ساختمان منتشرشده و سبب مسمومیت و درنهایت مرگ میشود. مرگ بر اثر گاز گرفتگی را «مرگ خاموش» مینامند.

نکته: مونواکسیدکربن یک گاز بی رنگ و بی بو است که بر اثر احتراق ناقص انواع سوختها تولید میشود و میتواند باعث ایجاد آسیب در افراد شود. اهمیت موضوع اینجاست که به دلیل بی رنگ و بی بو بودن به سرعت میتواند عالیم مسمومیت را در افراد ایجاد کند.

علائم و نشانه ها

مسمومیت با مونواکسیدکربن می تواند طیف وسیعی از علائم را شامل شود که در بیماریهای مختلفی دیده میشود. متأسفانه بسیاری از این علائم شبیه به علائم سرماخوردگی است و اکثر افراد فکر میکنند به دلیل سردی هوا دچار سرماخوردگی شده اند و سعی در خوابیدن می کنند. ابتلای تمام افراد خانواده به علائمی شبیه به آنفلوآنزا، بروز این مسمومیت در افراد را نشان می دهد. علائم اولیه این نوع مسمومیت شامل موارد زیر است: **سردرد ضعف جسمانی سرگیجه و بیقراری تهوع و استفراغ خواب آلودگی، کسلی و**

خستگی

توصیه های خودمراقبتی

خونسرد باشید

با اورژانس ۱۱۵ تماس بگیرید .

از ایمنی صحنه مطمئن شوید

فرد مسموم را از محیط آلوده به هوای آزاد منتقل کنید و یا در

صورت عدم امکان، درها و پنجرهها را باز کنید .

بیمار را در حالت استراحت قرار دهید. (بیمار را حرکت ندهید)

بقه پیراهن، کمر بند و لباسهای تنگ افراد مسموم را باز کنید.

راه هوایی بیمار را بررسی کنید .

در صورتی که بیمار بیهوش است او را بهصورت خوابیده به پهلو

نگهدارید .

در صورت امکان، اکسیژن رسانی را شروع کنید.

زمان مراجعه به مراکز بهداشتی درمانی:

از آنجایی که مهمترین درمان مسمومیت با مونواکسیدکربن خارج سازی فرد مصدوم از محیط و اکسیژن درمانی است، در صورت مشاهده علائم مسمومیت، بلافاصله باید از محیط آلوده خارج شده و در حالت استراحت و تحت اکسیژن درمانی قرار گرفت. به همین منظور تمامی بیمارانی که این علائم را دارند باید برای درمان با اکسیژن و مراقبتهای قلبی و مغزی به بیمارستان منتقل شوند. تمامی افراد، در معرض خطر مسمومیت با مونواکسیدکربن قرار دارند اما کودکان، زنان باردار و سالمندان جزو گروه های آسیب پذیر و در معرض خطر بیشتر هستند و علائم مسمومیت در آنها سریع و با شدت بیشتری ایجاد میشود و می تواند باعث آسیبهای بیشتر و جدی تری شود. به همین منظور در این سه گروه حساس، با هر درجه از مسمومیت انتقال به مراکز درمانی، ضروری است.

پیشگیری از مسمومیت با گاز مونواکسیدکربن:

۱- کنترل مسیر و انسداد منافذ دودکش قبل از راه اندازی بخاری

بهترین راه پیشگیری از بروز حوادث مسمومیت با

مونواکسیدکربن به شمار می رود و دقت و توجه به داغ بودن

دودکش نیز بهترین آزمایش سلامت دودکش است.

۲- داشتن کلاهک مخصوص برای دودکش در پشتبامها برای

جلوگیری از بروز خاموشی بخاری و به دنبال آن انتشار گاز

مونواکسید کربن اهمیت بالایی دارد.

بیمارستان فوق تخصصی مدائن

سلامتی روز افزون شما آرزوی ماست

مسمومیت با مونوکسید کربن

CO

واحد آموزش سلامت-۱۴۰۱

MA-EP-PA-27-01

* آبگرمکن نباید در حمام نصب شود .

* انتهای کلیه دودکشها باید حداقل یک متر از سطح بام و حداقل یک متر از دیوار جانبی بام فاصله داشته و دارای کلاهک مخصوص (به شکل H باشد).

* از قراردادن لوله خروجی بخاری به داخل ظرف آب جدا خودداری کنید .

* از به کار بردن وسایل گرمایشی بدون نصب دودکش و یا دارای نقص در دودکش جدا خودداری کنید .

* آب گرم کنه‌های دیواری گازی، اگر به مدت طولانی روشن باشند، خطرناک میشوند .

* درون خانه، به خصوص در محل خواب خود، دستگاه هشدار مونواکسیدکربن نصب کنید .

* تعمیر وسایل گرمایشی توسط افراد غیرمجاز و بی تجربه و یا نصب آنها توسط اعضای خانواده باعث ایجاد خطر میشود.

دفتر آموزش و ارتقای سلامت مرکز مدیریت شبکه معاونت بهداشت

سازمان اورژانس کشور

ir.gov.behdasht.iec

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی مدائن

تهران، خیابان انقلاب، نرسیده به چهارراه ولی عصر، خیابان صبا جنوبی

تلفن : ۶۶۴۶۵۳۵۵ و

فکس: ۱۲۱+۶۶۴۱ - کد پستی: ۱۳۱۵۸۵۳۶۳۵

وب سایت: WWW.Madaen Hospital .Com

۳- فراموش نکنید استفاده از وسایل گرمایشی استاندارد در پیشگیری از این مسمومیت از اهمیت بالایی برخوردار است و بخاریهای بدون دودکش به هیچ عنوان از تولید گاز مونواکسیدکربن جلوگیری نمی کند.

توصیه های خودمراقبتی برای پیشگیری از مسمومیت با مونواکسیدکربن

از وسایل گرمایشی استاندارد استفاده کنید .مسیر دودکش را قبل از راه اندازی کنترل و منافذ مسیر دودکش را مسدود کنید .در هنگام روشن بودن وسایل گرمایشی دقت کنید دودکش داغ باشد .دودکش در پشت بامها باید کلاهک مخصوص داشته باشد .رنگ شعله بخاری و وسایل پخت و پز باید آبی باشد. اگر رنگ شعله قرمز، زرد و یا نارنجی باشد، نشانه نقص در سوخت رسانی و کمبود اکسیژن در محیط است . نباید تمامی روزنه های جریان هوا در منزل و به ویژه اتاق خواب مسدود شود.

